

ЗАКОН ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

В сила от 31.08.2008 г.

Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) С този закон се уреждат:

1. планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението, контролът и оценката по изпълнението на стратегиите, плановете и програмите за провеждане на държавната политика за регионалното развитие;
2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) планирането на пространственото развитие на територията на национално и регионално равнище.

Чл. 2. (1) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

(2) (Предишен текст на чл. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Държавната политика за регионално развитие създава условия за балансирано и устойчиво интегрирано развитие на районите и общините и обхваща система от нормативно регламентирани документи, ресурси и действия на компетентните органи, насочени към:

1. намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия в степента на икономическото, социалното и териториалното развитие;
2. осигуряване на условия за ускорен икономически растеж и високо ниво на заетост;
3. развитие на териториалното сътрудничество.

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Държавната политика за регионално развитие се основава на следните принципи:

1. стратегически подход на планиране;
2. програмиране и концентрация на ресурсите;
3. допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от фондове на Европейския съюз, частни източници и от международни финансови институции;
4. междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
5. съгласуваност с другите структуроопределящи политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;
6. партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) (1) Планирането на пространственото развитие на територията обхваща система от нормативно регламентирани документи, които целят:

1. интегриране в европейското пространство;

2. развитие на балансирана полицентрична мрежа и интегрирано градско възстановяване и развитие;
  3. териториална свързаност и достъп до обществени и частни услуги;
  4. устойчиво развитие и съхранено природно и културно наследство;
  5. подобряване състоянието на специфични територии с неблагоприятни социално-икономически, географски и демографски характеристики;
  6. насърчаване на инвестициите, конкурентоспособността и иновациите;
  7. териториална интеграция на трансграничните райони и на транснационално ниво;
  8. намаляване на риска от бедствия в застрашените територии.
- (2) Държавната политика за регионално развитие и структуроопределящите политики се провеждат съгласувано и във взаимодействие с Националната концепция за пространствено развитие и регионалните схеми за пространствено развитие.

Глава втора.

ТЕРИТОРИАЛНА ОСНОВА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 4. (1) За целите на планирането, програмирането, управлението, ресурсното осигуряване, наблюдението и оценката на регионалното развитие се обособяват райони, които се разделят на нива в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз.

(2) Районите, които образуват ниво 1, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, както следва:

1. район "Северна и Югоизточна България", включващ Северозападния район, Северния централен район, Североизточния район и Югоизточния район;
2. район "Югозападна и Южна централна България", включващ Югозападния район и Южния централен район.

(3) Районите, които образуват ниво 2, не представляват административно-териториални единици и са с териториален обхват, както следва:

1. Северозападен район, включващ областите Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;
2. Северен централен район, включващ областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
3. Североизточен район, включващ областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
4. Югоизточен район, включващ областите Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;
5. Югозападен район, включващ областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София;
6. Южен централен район, включващ областите Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

(4) Районите, които образуват ниво 3, представляват административно-териториални единици и обхващат територията на отделните области.

(5) Районите от съответните нива са териториална основа за провеждане на държавната политика за регионално развитие.

Чл. 5. (1) На територията на районите от ниво 3 могат да се обособяват райони за целенасочена подкрепа от държавата.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Районите за целенасочена подкрепа обхващат територията на една или повече съседни общини с неблагоприятни социално-икономически, демографски и географски характеристики.

(3) Обособените райони за целенасочена подкрепа са териториална основа за концентрация на ресурси за намаляване на вътрешнорегионалните различия в степента на развитие на отделните общини и за постигане на целите на държавната политика за регионално развитие.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Териториалният обхват на районите за целенасочена подкрепа се определя, като се отчитат категориите на общините по реда на Закона за административно-териториалното устройство на Република България и техните географски характеристики по данни на Българската академия на науките.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Териториалният обхват на районите за целенасочена подкрепа се определя в областните стратегии за развитие.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) В териториалния обхват на район за целенасочена подкрепа се включват:

1. общините от четвърта и пета категория;
2. общините от втора и трета категория при наличието на някоя от следните географски характеристики:
  - а) най-малко 50 на сто от територията на общината е в планински район;
  - б) най-малко 50 на сто от територията на общината е в полупланински район;
  - в) територията на общината е в пограничен район.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Промени в териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа се допускат при настъпили промени в категориите на съответните общини.

(2) Промените в териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа се отразяват в областните стратегии за развитие.

Глава втора "а".

ПЛАНИРАНЕ НА ПРОСТРАНСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ (НОВА - ДВ, БР. 82 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 26.11.2012 Г., ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г.)

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Планирането на пространственото развитие обхваща разработването и актуализацията на система от документи за пространствено развитие на национално и регионално ниво, определящи стратегия за интегрирано пространствено развитие при отчитане на териториалния потенциал и принципите за балансирано устойчиво развитие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Системата от документи за планиране на пространственото развитие обхваща:

1. Националната концепция за пространствено развитие;
2. Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 2;
3. Регионалната схема за пространствено развитие на област.
4. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Документите по ал. 2 се намират в йерархична съподчиненост и се разработват за срок до 15 години с изключение на елементите на техническата инфраструктура в тях, които се планират за период до 30 години.

(4) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Секторните стратегически документи на национално и регионално равнище се разработват в съответствие с действащите документи по ал. 2.

Чл. 7б. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) (1) Националната концепция за пространствено развитие определя стратегията за развитие на националната територия и връзките ѝ със съседни страни и региони.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Националната концепция за пространствено развитие отчита действащите стратегически документи на международно равнище в областта на пространственото развитие и националните стратегически документи за развитие на отделните сектори - транспорт, околна среда, енергетика, икономика, здравеопазване, образование, социални услуги, туризъм и други.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Националната концепция за пространствено развитие определя дългосрочни перспективи и цели за пространствено развитие на националната територия.

(4) Националната концепция за пространствено развитие съдържа:

1. функционално-йерархична структура на мрежата от градски центрове, включително с европейско и макрорегионално значение;
2. дефинира агломерационните образувания и зоните им на влияние, включително тези, които имат трансграничен характер;
3. определя връзките на мрежата от градски центрове в страната и връзките с мрежите от градски центрове в съседните страни в макрорегиона;
4. дефинира главни и второстепенни оси на развитие, включително оси с европейско и макрорегионално значение;
5. дефинира транспортните коридори и инфраструктурни обекти с международно и национално значение, включително интегрирането на страната с европейската транспортна, енергийна мрежа и мрежите за пренос на природен газ, нефт и нефтопродукти;
6. дефинира външните инфраструктурни връзки на страната в дългосрочен план;
7. определя зоните за трансгранично и междурегионално сътрудничество, които допускат съвместно планиране и управление със съседни страни;
8. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) резултатите от обществените консултации и отразяването им в документа.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Националната концепция за пространствено развитие се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(6) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г.) Националната концепция за пространствено развитие се изработва от специализирано търговско дружество със сто процента държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 7в. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) (1) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 2 определя стратегията за пространствено развитие на региона и връзките му с други региони от ниво 2 в страната и в съседните държави в макрорегиона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 2 се разработва в съответствие с действащата Национална концепция за пространствено развитие и отчита предвижданията на регионално ниво на секторните стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, ширококоловите комуникации, туризма и околната среда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 2 определя дългосрочни перспективи и цели за пространствено развитие на територията на района.

(4) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 2 съдържа:

1. функционално-йерархична структура на мрежата от градски центрове (центрове на развитие) в района от ниво 2, включително центрове на общини;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) функционални зони на градовете - строителни граници и периферни зони на влияние извън строителните граници, строителни граници на центрове на общини и строителни граници на селищни образувания с национално значение по Закона за административно-териториалното устройство на Република България;

3. оси на развитие - с национално, регионално значение, и връзки с осите на развитие в макрорегиона;

4. транспортни коридори и други инфраструктурни мрежи - с национално и регионално значение, включително връзки със съседните региони в страната и с региони в съседни на България държави;

5. структура на пространството - зони с висока степен на урбанизация (централни, периферни), слабо урбанизирани селски райони с наличие на изявен градски център (централни, периферни), слабо урбанизирани райони без изявен градски център (централни, периферни);

6. дефиниране на зони с географска специфика - гранични, планински, крайбрежни;

7. функционално зонироване на пространството - индустриални и бизнес зони с национално и регионално значение, зони за туризъм и отдых с национално и регионално значение, зони за транспортни дейности с национално и регионално значение, природни и защитени зони;

8. цели и обхват на дейностите за интегрирано градско развитие, включително на градското възстановяване;

9. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) териториален модел за развитието на територията на района;

10. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) резултатите от обществените консултации и отразяването им в документа.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 2 се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(6) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г.) Регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2 се изработват от специализирано търговско дружество със сто процента държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 7г. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) (1) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 3 (област) определя стратегията за пространствено развитие на областта и връзките ѝ с други области в рамките на района от ниво 2 и в съседни райони в страната и в съседните държави.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 3 се разработва в съответствие с действащата регионална схема за пространствено развитие за района от ниво 2 и отчита предвижданията на областно ниво на секторни стратегии в сферата на транспорта, енергетиката, ширококолентовите комуникации, водния сектор, икономиката, туризма, околната среда, науката и образованието, здравеопазването, социалните услуги и други.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 3 определя дългосрочни перспективи и цели за пространствено развитие на територията на областта.

(4) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 3 съдържа:

1. функционално-йерархична структура на мрежата от градски центрове (центрове на развитие) в областта, центрове на общини и други населени места, изявени като центрове;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) функционални зони на градовете - строителни граници и периферни зони на влияние извън строителните граници, строителни граници на централните общини и на други населени места, изявени като центрове, строителни граници на селищни образувания с национално и местно значение по Закона за административно-териториалното устройство на Република България;

3. оси на развитие - с национално, регионално и местно значение, и връзки с осите на развитие на съседни области;

4. транспортни коридори и други инфраструктурни мрежи - с национално, регионално и местно значение, включително връзки със съседните области в района от ниво 2 и трансгранични връзки;

5. структура на пространството - общини с висока степен на урбанизация, слабо урбанизирани селски общини с наличие на изявен градски център и слабо урбанизирани общини без изявен градски център;

6. функционално зонироване на пространството - индустриални и бизнес зони с национално, регионално и местно значение на територията на областта, зони за туризъм и отдих с регионално и местно значение, зони за транспортни дейности, защитени територии;

7. цели и обхват на дейностите за интегрирано градско развитие, включително на градското възстановяване;

8. специализирани схеми за развитие на индустрията (индустриални и бизнес зони), на транспортната система, на туризма, на енергийните мрежи и услуги и идентифициране на дейности и проекти с регионално и надобщинско значение;

9. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) териториален модел за развитието на територията на областта;

10. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) резултатите от обществените консултации и отразяването им в документа.

(5) Регионалната схема за пространствено развитие на район от ниво 3 се приема от областния съвет за развитие по предложение на областния управител.

Чл. 7д. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Условието, редът и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на концепцията и схемите за пространствено развитие по чл. 7б - 7г се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Глава трета.

СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г.)

Чл. 8. (1) Стратегическото планиране на регионалното развитие обхваща разработването и актуализацията на система от документи за постигане на устойчиво интегрирано регионално и местно развитие, включително развитие на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Системата от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие е основа за програмиране на регионалното развитие.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) (1) Системата от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие обхваща:

1. Националната стратегия за регионално развитие;
2. регионалните планове за развитие;
3. областните стратегии за развитие;
4. общинските планове за развитие;
5. интегрираните планове за градско възстановяване и развитие.

(2) Документите по ал. 1 служат за:

1. определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на районите, общините и градовете, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;
2. идентифициране на проекти, допринасящи за постигане на националните цели и приоритетите за регионално и местно развитие.

Чл. 10. (1) Националната стратегия за регионално развитие определя дългосрочните цели и приоритети на държавната политика за регионално развитие на страната, както и съответствието ѝ с другите структуроопределящи политики.

(2) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Националната стратегия за регионално развитие отчита стратегията за пространствено развитие на страната, определена от Националната концепция за пространствено развитие.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Националната стратегия за регионално развитие съдържа:

1. социално-икономически анализ на районите;
2. целите и приоритетите за регионално развитие, които трябва да бъдат постигнати за определен период;
3. обща оценка на необходимите ресурси за постигане целите на стратегията;
4. критериите за оценка на изпълнението на стратегията;
5. стратегически насоки за разработване или актуализация на регионалните планове за развитие за определен период или периоди;
6. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) насоки за подпомагане на градовете от йерархизираната система от градове-центрове на национално и регионално равнище в съответствие със Стратегията за пространствено развитие на страната;
7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Националната стратегия за регионално развитие се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г.) Националната стратегия за регионално развитие се изработва от специализирано търговско дружество със сто процента държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 11. (1) За районите от ниво 2 се разработват регионални планове за развитие.

(2) Регионалните планове за развитие определят средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния район в съответствие с предвижданията на Националната стратегия за регионално развитие и другите

структуроопределящи политики.

(3) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Регионалните планове за развитие се разработват в съответствие с регионалните схеми за пространствено развитие на съответните райони от ниво 2.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Регионалните планове за развитие съдържат:

1. анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние и потенциала за развитие на съответния район;

2. целите и приоритетите за развитие на района за определен период;

3. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) списък на големи проекти с регионално значение;

4. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) мерки за градско възстановяване и развитие, които ще се прилагат по отношение на големите, средните и малките градове и крайградските зони;

5. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) мерки и дейности за адаптиране на района към промените в климата;

6. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) обща оценка на необходимите ресурси за реализация на плана;

7. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) индикаторите за наблюдението и оценката на плана;

8. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;

9. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;

10. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) предварителната оценка на плана.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Регионалните планове за развитие отчитат предвижданията и инвестиционните намерения на секторните стратегии за развитие за територията на района и се използват като основа при разработването на схеми за регионална държавна помощ.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Регионалните планове за развитие се приемат от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 12. (1) Областната стратегия за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие на областта, както и стратегическите насоки за разработване на общинските планове за развитие.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Областната стратегия за развитие се разработва в съответствие с регионалния план за развитие и Регионалната схема за пространствено развитие на района от ниво 3 (област).

(3) Областната стратегия за развитие съдържа:

1. анализ на икономическото и социалното състояние на областта;

2. целите и приоритетите за развитие на областта за определен период;

3. обща оценка на необходимите ресурси за постигане целите на стратегията;

4. териториалния обхват на районите за целенасочена подкрепа;

5. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) мерките и средствата за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;

6. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) насоки и мерки за развитие на териториалното сътрудничество;

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) критериите за оценка на изпълнението на

стратегията;

8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) стратегически насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие;

9. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Областната стратегия за развитие се приема от областния съвет за развитие по предложение на областния управител.

Чл. 13. (1) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие с областната стратегия за развитие и общия устройствен план на общината.

(2) Общинският план за развитие съдържа:

1. анализ на икономическото и социалното развитие на общината;

2. целите и приоритетите за развитие на общината за определен период;

3. индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;

4. индикаторите за наблюдението и оценката на плана;

5. необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;

6. описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;

7. програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите;

8. предварителната оценка на плана;

9. (нова - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.

(3) Общинският план за развитие се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Чл. 13а. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) (1) Интегрираният план за градско възстановяване и развитие осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на дадена градска територия.

(2) Интегрираният план за градско възстановяване и развитие се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Условието, редът и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на стратегиите и планове по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4 се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

Глава четвърта.

УПРАВЛЕНИЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 16. (1) Министерският съвет:

1. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) приема Националната концепция за пространствено развитие и регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) приема Националната стратегия за регионално развитие и регионалните планове за развитие по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) одобрява мерките и средствата за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа в рамките на закона за държавния бюджет за съответната година;

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) приема наредба за условията, реда и сроковете за изготвяне, съгласуване, приемане, актуализиране и изпълнение на концепциите и схемите за пространствено развитие.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Министрите и ръководителите на ведомства отчитат предвижданията на Националната концепция за пространствено развитие и целите и приоритетите на Националната стратегия за регионално развитие при провеждане на секторните политики в рамките на своите компетенции.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството:

1. провежда държавната политика за регионално развитие;

2. осигурява съгласуваност на политиката за регионално развитие с другите структуроопределящи политики в координация със съответните компетентни органи;

3. определя политиката за интегриране на техническата инфраструктура с регионално значение с главните инфраструктурни мрежи с национално и европейско значение съгласувано със съответните компетентни органи;

4. определя политиката за интегриране на принципи и стратегии за устойчиво градско развитие в държавната политика за регионално развитие на национално, регионално и местно равнище;

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) организира изработването и контролира прилагането на Националната концепция за пространствено развитие и на регионалните схеми за пространствено развитие на районите от ниво 2;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) организира изработването на националната стратегия за регионално развитие;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) организира изработването на регионалните планове за развитие;

8. (предишна т. 7, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) дава методически указания на органите, участващи в разработването и прилагането на документите по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4;

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016

г.) дава методически указания на органите, участващи в разработването и прилагането на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие;

11. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) осигурява разработването на методически указания за изготвяне на концепцията и схемите за пространствено развитие по чл. 7б - 7г;

12. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) осигурява изпълнението на програмните документи за регионално развитие и териториално сътрудничество;

13. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) прави предложения за осигуряване на средствата и за мерките за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;

14. (предишна т. 12 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) организира и контролира осъществяването на регионална координация при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

15. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) участва в работата на структурите на Европейския съюз в рамките на своите компетенции, провежда преговори и консултации;

16. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) участва в междуправителствени комисии за трансгранично и транснационално сътрудничество;

17. (предишна т. 15, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) съдейства за хармонизиране на българското законодателство в областта на регионалното развитие и пространственото планиране с нормите на правото на Европейския съюз.

Чл. 18. (1) В районите от ниво 2 се създават регионални съвети за развитие.

(2) Регионалният съвет за развитие е орган за провеждане на държавната политика за регионално развитие в съответния район.

(3) Председател на регионалния съвет за развитие е областен управител от областите, включени в обхвата на съответния район, и се определя от съвета на ротационен принцип. Срокът на ротация е 6 месеца.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Членове на регионалния съвет за развитие са: представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на финансите, Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и храните, Министерството на икономиката, Министерството на енергетиката, Министерството на туризма, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на вътрешните работи, Министерството на образованието и науката и на Министерството на културата, определени от съответния министър, областните управители на областите, включени в съответния район, представители на общините от всяка област, включена в съответния район, и по един представител на представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище.

(5) Броят на представителите на общините в регионалния съвет за развитие се определя, както следва:

1. за областите с население до 200 000 души - двама представители;
2. за областите с население от 200 001 до 300 000 души - трима представители;
3. за областите с население от 300 001 до 400 000 души - четирима представители;

4. за областите с население от 400 001 до 500 000 души - петима представители;

5. за областите с население над 500 000 души - шестима представители.

(6) Представителите на общините в регионалния съвет за развитие се определят от представителите на общините, членове на съответния областен съвет за развитие.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Председателят на регионалния съвет за развитие кани на заседанията на съвета да присъстват с право на съвещателен глас представители на общините от съответния район, на университети и на научни организации, както и физически лица и представители на юридически лица и граждански организации, които имат отношение към регионалното развитие.

(8) Средствата, необходими за дейността на регионалния съвет за развитие, се предвиждат по бюджетите на областните администрации към областните управители, които председателстват регионалния съвет за развитие през съответната година.

Чл. 19. (1) Регионалният съвет за развитие:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) обсъжда и одобрява проекта на регионалната схема за пространствено развитие за района от ниво 2 и на регионалния план за развитие;

2. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) обсъжда и съгласува проектите на регионалните схеми за пространствено развитие и областните стратегии за развитие на областите, включени в обхвата на съответния район от ниво 2;

3. обсъжда и одобрява докладите за наблюдение на изпълнението на регионалния план за развитие;

4. обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване изпълнението на регионалния план за развитие;

5. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) обсъжда инвестиционни намерения за територията на района и съответните области по предложение на министрите, ръководителите на ведомства и областните управители;

6. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна т. 5 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) координира и контролира изпълнението на Регионалната схема за пространствено развитие на района от ниво 2;

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна т. 6 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) осъществява регионална координация при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, оказващи въздействие върху развитието на района;

8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна т. 7, изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) участва в процеса на наблюдение на изпълнението на оперативните програми чрез определени от него представители в комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство и на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

9. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна т. 8, изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) разглежда резултатите и приема становища по изпълнението и въздействието на програмите, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, върху развитието на района;

10. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна т. 9 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) осъществява взаимодействие със съответните областни съвети за развитие, с другите регионални съвети за развитие и с централните органи на изпълнителната власт;

11. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) дава предложения на компетентните органи за промени в секторните стратегии за развитие във връзка с развитието на района;

12. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., предишна т. 10 - ДВ,

бр. 15 от 2016 г.) изпълнява и други функции, възложени с акт на Министерския съвет или на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) За осъществяване на регионална координация при изпълнение на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, към регионалния съвет за развитие се създава регионален координационен комитет.

(3) Председател на регионалния координационен комитет е председателят на регионалния съвет за развитие, а членове са:

1. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) представителите на регионалния съвет за развитие в комитетите за наблюдение на Споразумението за партньорство и оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) по един представител на управляващите органи на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, и на централното координационно звено в администрацията на Министерския съвет;

3. областните управители на областите, включени в обхвата на съответния район от ниво 2.

(4) Регионалният координационен комитет:

1. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) осигурява ефективна и ефикасна координация и взаимодействие при изпълнение на програмите, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, на територията на съответния район от ниво 2;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) обсъжда резултатите от изпълнението на програмите и изготвя обобщени справки, подпомагащи оценката на въздействието на програмите, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, върху развитието на района;

3. внася за разглеждане в регионалния съвет за развитие справките по т. 2;

4. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) заседава два пъти годишно;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) разработва и приема вътрешни правила за своята работа.

(5) Към регионалния съвет за развитие могат да се създават специализирани комисии в областта на публичната инфраструктура, конкурентоспособността, развитието на човешките ресурси и околната среда, които подпомагат дейността му.

(6) Организацията и дейността на регионалния съвет за развитие се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) В районите от ниво 2 се създават териториални звена на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за стратегическо планиране и координация на регионалното развитие.

(2) Териториалните звена по ал. 1 изпълняват следните функции:

1. участват в разработването на регионалните планове за развитие;

2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) взаимодействат със звената на областната администрация във връзка с разработването на Регионалната схема за пространствено развитие на района от ниво 2;

3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) осъществяват координация и взаимодействие с централните и териториалните структури на изпълнителната власт за изпълнение на регионалните планове за развитие;

4. (предишна т. 3, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) участват в изготвянето на докладите за наблюдението на изпълнението на регионалните планове за развитие;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) изготвят периодични справки за процеса на планиране и изпълнение на регионалните планове за развитие;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) изпълняват функциите на секретариат на съответния регионален съвет за развитие;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) подпомагат дейността на регионалния координационен комитет към регионалния съвет за развитие;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) изпълняват и други функции, възложени им от министъра на регионалното развитие и благоустройството, съгласувано с министъра на финансите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) За осъществяване на ефективна и ефикасна регионална координация при изпълнение на оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз, териториалните звена по ал. 1 осигуряват координация и взаимодействие с централното координационно звено в администрацията на Министерския съвет.

Чл. 21. Областният управител:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) организира разработването на областната стратегия за развитие и на регионалната схема за пространствено развитие на областта;

2. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) внася проекта на областната стратегия за развитие и проекта на регионалната схема за пространствено развитие на областта за обсъждане и съгласуване в регионалния съвет за развитие и за приемане от областния съвет за развитие;

3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

4. (предишна т. 3, доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) координира и контролира изпълнението на областната стратегия за развитие и на регионалната схема за пространствено развитие на областта;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) подпомага общините на територията на областта за прилагане на стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) оказва съдействие при изпълнението, наблюдението и оценката на съответния регионален план за развитие;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) координира изпълнението на секторни стратегически документи, засягащи развитието на областта;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) подпомага изготвянето на проекти в съответствие с целите и приоритетите на областната стратегия за развитие и общинските планове за развитие;

9. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) осигурява информация и публичност на изпълнението на областната стратегия за развитие и на съответния регионален план за развитие;

10. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) сключва споразумения за сътрудничество с други области в страната и извън нея за осъществяване на съвместни дейности за постигане целите на регионалното развитие и териториалното сътрудничество.

Чл. 22. (1) В областите се създават областни съвети за развитие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Председател на областния съвет за развитие е областният управител, а постоянни членове са кметовете на общините в областта, по един представител на

общинския съвет на всяка община, делегирани представители на областните структури на представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище.

(3) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Като членове на съвета с право на глас при обсъждане на въпроси, отнасящи се до тяхната компетентност, участват и ръководителите на териториалните звена на централната изпълнителна власт на територията на областта.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Председателят на областния съвет за развитие кани на заседанията на съвета да присъстват с право на съвещателен глас физически лица и представители на юридически лица и на граждански организации, които имат отношение към развитието на областта.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Областният съвет за развитие:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) обсъжда и приема областната стратегия за развитие и регионалната схема за пространствено развитие на областта;

2. обсъжда и съгласува инициативите на общините, свързани с ежегодното планиране на средствата и мерките за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;

3. обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване изпълнението на областната стратегия за развитие, включително за финансиране на общински проекти;

4. съдейства за осигуряване на информация за изпълнението и оценката на областната стратегия за развитие;

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) одобрява правилата за организацията и дейността на постоянните комисии към областния съвет за развитие;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) приема решения за сключване на споразумения за сътрудничество с други области в страната и извън нея за осъществяване на съвместни дейности по регионалното развитие и териториалното сътрудничество;

7. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г., предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) съгласува изготвените съгласно Закона за водите регионални генерални планове за В и К системите и съоръженията, генерални планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители за В и К системите и съоръженията, инвестиционните програми към регионалните генерални планове за В и К системите и съоръженията, и инвестиционните програми към генералните планове на агломерации над 10 000 еквивалентни жители за В и К системите и съоръженията.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) По решение на областния съвет за развитие се създават постоянни или временни комисии, които подпомагат дейността му. Постоянните комисии се създават в областта на пространственото развитие, устройството на територията и строителството, индустрията и новите технологии, транспорта и енергетиката, туризма и околната среда, здравеопазването, образованието, пазара на труда и други.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Организацията и дейността на областните съвети за развитие се определят с правилника за прилагане на закона.

(8) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна ал. 7, доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Организацията и дейността на постоянните и временните комисии се определят с правила, които се одобряват от областния съвет за развитие.

(9) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Постоянната комисия за пространствено развитие, устройство на територията и строителство се ръководи от областния архитект.

Чл. 23. Кметът на общината:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
2. ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
3. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)
4. представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
5. осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Чл. 24. Общинският съвет:

1. обсъжда и приема общинския план за развитие по предложение на кмета на общината;
2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)
3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) контролира осигуряването на съответствие на общия устройствен план с общинския план за развитие;
4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

Глава пета. РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 26. Източници за финансиране на регионалното развитие са:

1. държавният бюджет;
2. бюджетите на общините;
3. средства на физически и юридически лица;
4. средства от фондовете на Европейския съюз;
5. международни финансови институции;
6. други източници, определени със закон.

Чл. 27. (1) (Предишен текст на чл. 27 - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Средствата от източниците по чл. 26 се разходват за:

1. подготовка и актуализация на стратегически планови и програмни документи, както и за разработване на проекти;
2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) подготовка и актуализация на Националната концепция за пространствено развитие и схемите за пространствено развитие на районите от ниво 2 и ниво 3;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) финансиране на програми и проекти, в т.ч. съфинансирани със средства от фондовете на Европейския съюз, съгласно подписаните споразумения и съответните програмни документи;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) извършване на наблюдение и оценка на регионалното развитие и наблюдение на прилагането на Националната концепция за пространствено развитие и на схемите за пространствено развитие на районите от ниво 2 и ниво 3;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) осигуряване на информация и публичност на регионалната политика.

(2) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Ежегодно компетентният орган за разработването на стратегиите и на плановете по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4, на Националната концепция за пространствено развитие и на регионалните схеми за пространствено развитие планира необходимите финансови ресурси за изпълнение на дейностите по разработване, актуализация, наблюдение и оценка в рамките на бюджетната процедура, като средствата се осигуряват в рамките на закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Ежегодното планиране на средствата за реализация на дейности в районите за целенасочена подкрепа се осъществява по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството съгласувано с областните съвети за развитие и с министъра на финансите в рамките на бюджетната процедура, като средствата се осигуряват в рамките на закона за държавния бюджет за съответната година.

Чл. 29. Регионалното развитие в районите се подпомага от държавата в съответствие със законодателството в областта на държавните помощи.

Глава шеста.

НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Чл. 30. (1) Наблюдението и оценката на регионалното развитие се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие.

(2) Наблюдението и оценката отчитат резултатите от изпълнението на документите, които допринасят за регионалното развитие.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Наблюдението на изпълнението на националната стратегия за регионално развитие и на областните стратегии за развитие се извършва на основата на резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие по чл. 9, ал. 1, т. 2 и 4.

(2) Наблюдението на изпълнението на регионалните планове за развитие и на общинските планове за развитие се извършва при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) За разработването на документите за стратегическо планиране по чл. 9, ал. 1, т. 2 и 4 се извършва предварителна оценка.

(2) Предварителната оценка включва:

1. оценка за социално-икономическото им въздействие;

2. екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда.

Чл. 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) За реализацията на документите за стратегическо планиране по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4 се извършва междинна оценка към средата на периода на тяхното действие.

(2) Междинната оценка включва:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
2. оценка на степента на постигане на съответните цели;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) За изпълнението на документите за стратегическо планиране по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4 се извършва последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие.

(2) Последващата оценка включва:

1. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
2. оценка на общото въздействие;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Чл. 35. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) През периода на действие на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие по чл. 9, ал. 1, т. 1 - 4 могат да се извършват допълнителни тематични оценки и оценки за специфични случаи по преценка на органите за управление на регионалното развитие.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Оценките се извършват чрез възлагане при условията и по реда на Закона за обществените поръчки съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството, от областните управители и от кметовете на общините.

(2) Минималните изисквания за квалификация на експертите, участващи в извършването на оценките, се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 37. (1) Стратегиите и плановете, както и документите, свързани с действията на съответните органи по тяхното изработване, одобряване, приемане, изпълнение, наблюдение и оценка, са официална обществена информация.

(2) Органите, извършващи действия в рамките на предоставените им с този закон и с нормативните актове по прилагането му компетенции, са длъжни да информират своевременно и по подходящ начин обществеността за характера и същността на тези действия, за необходимостта и потенциалните ползи от извършването им, за последиците от тях, както и за постигнатите резултати.

Глава седма.

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРОСТРАНСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ (НОВА - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г.)

Чл. 38. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Наблюдението на Националната концепция и на регионалните схеми за пространствено развитие по чл. 7а, ал. 2, т. 1 - 3 цели ефективно управление и използване потенциалите на територията.

Чл. 39. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) (1) За наблюдението на Националната концепция за пространствено развитие и на регионалните схеми за пространствено развитие се изготвят доклади на всеки три години от органа, компетентен за разработването на съответната схема.

(2) Докладите по ал. 1 съдържат:

1. оценка на напредъка по реализация на предвижданията на Националната концепция за пространствено развитие;

2. изводи и препоръки за актуализация на Националната концепция и на регионалните схеми за пространствено развитие.

(3) Докладите по ал. 1 се съгласуват и приемат по реда на приемане на съответния документ.

Чл. 40. (Нов - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) За наблюдението на Националната концепция и на регионалните схеми за пространствено развитие, както и за изготвянето на докладите за напредъка по прилагането им се използват географски информационни системи.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Териториално сътрудничество" са съвместни действия за устойчиво териториално развитие, които имат трансграничен, транснационален и междурегионален характер, включително за изграждане на мрежи за обмен на информация и опит между заинтересованите страни.

2. (отм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.)

3. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Споразумение за партньорство" е документ, в който е определена стратегията на Република България, приоритетите и организацията за ефективното и ефикасно използване на европейските структурни и инвестиционни фондове за целите на изпълнението на стратегията на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и който е одобрен от Европейската комисия с Решение за изпълнение № ССІ2014ВG16M8РА001 от 7 август 2014 г.

4. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Оперативни програми" са документи съгласно дефиницията по чл. 2, ал. 6 на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.).

5. "Устойчиво интегрирано регионално и местно развитие" е съхраняване, развитие и извършване на целенасочени промени в условията за живот и труд в районите чрез взаимосвързани действия в икономическата и социалната сфера в съответствие с изискванията за опазване на околната среда и защитата срещу всички форми на дискриминация.

6. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Интегриран план за градско възстановяване и развитие" е стратегия, с която се определят интегрирани действия за справяне с икономическите,

екологичните, климатичните, демографските и социалните проблеми в градските райони, като се отчита необходимостта от насърчаване на нови връзки между градските и селските райони, разработена за прилагането на оперативните програми, финансиращи проекти в градовете.

7. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Централно координационно звено" е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на Споразумението за партньорство в процеса на усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове в страната.

8. "Управляващ орган" е структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативна програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

9. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Национален орган" е структурата в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, определена като партнираща на управляващия орган на съответната програма за териториално сътрудничество.

10. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Планински район" е територия във височинния пояс с долна граница 700 м надморска височина.

11. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Полупланински район" е територия във височинния пояс с долна граница 500 м и горна граница под 700 м надморска височина и наклон на склона най-малко 8 градуса или територия под 500 м надморска височина и наклон на склона най-малко 8 градуса, локална амплитуда на релефа най-малко 100 м или климатичен контраст, равен или над 35 на сто.

12. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Пограничен район" обхваща административни единици от ниво община, за чиито територии се отчита съвпадение на част от административните им граници с държавната граница.

13. (нова - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) "Голям проект с регионално значение" е проект на стойност над 50 милиона лева, който допринася за постигане на устойчив икономически растеж, създаване на нови работни места и води до качествено подобрене на публичните услуги на територията на район от ниво 2.

14. (нова - ДВ, бр. 13 от 2017 г.) Специализирано търговско дружество със сто процента държавно участие в капитала, в което правата на държавата се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството, е "Национален център за териториално развитие" - ЕАД, гр. София.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Законът за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 14 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 32 и 88 от 2005 г. и бр. 24 от 2006 г.) се отменя.

§ 3. (1) Дирекциите за техническо съдействие, координация и управление на регионални програми и планове, създадени в структурата на съответните областни администрации с отменения Закон за регионалното развитие, се закриват.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.) Щатните бройки и дейността на закритите дирекции по ал. 1 преминават към териториалните звена на Министерството на регионалното развитие по чл. 20 от този закон.

(3) Трудовите и служебните правоотношения със служителите в дирекциите по ал. 1 се уреждат съгласно чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.

§ 4. Националната стратегия за регионално развитие, регионалните планове за развитие и областните стратегии за развитие се привеждат в съответствие с разпоредбите на закона в едногодишен срок от влизането му в сила.

§ 5. Министерският съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството приема правилник за прилагане на закона в тримесечен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

§ 6. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Изпълнението на закона се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 7. Законът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 15 май 2008 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 47 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 23.06.2009 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 26, 29, 30, 32 - 36 и 40, които влизат в сила три месеца след обнародването му.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ**
(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 16.10.2009 Г.)

§ 4. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 25.12.2009 Г.)

§ 100. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, 2, 21, 36, 39, 41, 44, 45, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 70 и 91, които влизат в сила от деня на обнародването му.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 26.11.2012 Г.)

§ 149. Законът влиза в сила в 30-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 16, § 35, т. 2 и § 39, които влизат в сила от 1 януари 2016 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 54. В Закона за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г.; изм., бр. 47, 82 и 93 от 2009 г., бр. 82 от 2012 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството", "министърът на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие", "министърът на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие".

.....
§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 22 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 11.03.2014 Г.)

§ 20. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 54. В Закона за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г.; изм., бр. 47, 82 и 93 от 2009 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г. и бр. 22 от 2014 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие", "министърът на регионалното развитие" и "Министерството на регионалното развитие" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие и благоустройството", "министърът на регионалното развитие и благоустройството" и "Министерството на регионалното развитие и благоустройството".

.....
§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА**
(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 03.02.2015 Г.)

§ 6. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заклучителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2016 Г.)

§ 45. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие.

(2) Министерският съвет приема наредбата по чл. 7д в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

Релевантни актове от Европейското законодателство

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1083/2006 НА СЪВЕТА от 11 юли 2006 година за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (Консолидирана версия) (отм.)